

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7P/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420202099
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagypová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2020:4420202099.7

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky, vo veci starostlivosti o maloleté deti H.: W., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: X. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, A. a P. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, A., o návrhu navrhovateľky: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, A. na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, F. Kapisztóryho 1, Nové Zámky na nariadenie neodkladného opatrenia o ustanovenie opatrovníka maloletému dieťaťu: W. H., nar. XX.XX.XXXX a o obmedzenie výkonu rodičovských práv, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Zámky, takto

rozhodol:

I. Súd spája na spoločné konanie vecí vedenú pod spisovou značkou 7P/65/2020 s vecou vedenou pod spisovou značkou 11P/120/2020, ktoré budú naďalej vedené pod jednou spisovou značkou 7P/65/2020.

II. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého u s t a n o v u j e maloletému dieťaťu: W. H., nar. XX.XX.XXXX opatrovníka v osobe B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, A., ktorý bude maloleté dieťa zastupovať v bežných veciach a v podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, zdravotníckymi zariadeniami a inými orgánmi.

III. Neodkladné opatrenie b u d e t r v a ť do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 7P/65/2020.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka B. B. sa návrhom doručeným súdu dňa 13.05.2020 domáha zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti z toho dôvodu, že matka detí, jej dcéra, je invalidnou dôchodkyňou, od narodenia mala zdravotné problémy psychického charakteru, prekonala detskú mozgovú obrnu, je držiteľkou preukazu ZŤP so sprievodcom vzhľadom k obmedzeným orientačným schopnostiam a psychickej nestabilite. Otec detí o ne neprejavuje záujem. Konanie je vedené pod sp. zn. 7P/65/2020. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky sa návrhom doručeným súdu dňa 20.08.2020 domáha obmedzenia výkonu rodičovských práv a ustanovenia opatrovníka pre maloleté dieťa: W. H.. Konanie je vedené pod sp. zn. 11P/120/2020. Z návrhou vyplýva, že sa týka toho istého maloletého dieťaťa a z toho dôvodu s poukazom na Pravidlo 8 Rozvrhu práce na rok 2020 bol pripojený k spisu 16P/21/2017, a keďže boli splnené dôvody a podmienky na spojenie vecí súd oba tieto návrhy podľa § 166 CSP spojil na spoločné konanie tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

2. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky spolu s návrhom vo veci samej doručil súdu i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletému dieťaťu W. H., nar. XX.XX.XXXX ustanovil opatrovníka v osobe B. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať v podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, zdravotníckymi zariadeniami

a inými orgánmi. Návrh odôvodňoval tým, že maloleté dieťa je hospitalizované s diagnózou: akútna myeloblastová leukémia spolu so starou matkou B. B. v Národnom ústave detských chorôb na Klinike detskej hematológie a onkológie v Bratislave od 17.04.2020. Matka má od mladosti zdravotné problémy psychického charakteru, prekonala detskú mozgovú obrnu, má obmedzené orientačné schopnosti a je psychicky nestabilná. Stará matka vždy zabezpečovala starostlivosť o svojich vnukov. Z uvedeného dôvodu stará matka podala i návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti. S maloletým W. je potrebné z dôvodu jeho diagnózy byť hospitalizovaní a dodržiavať odporúčania odborníkov, čo matka po psychickej stránke nie je schopná zabezpečiť. Otec maloletých detí sa s deťmi nekontaktuje napriek tomu, že býva neďaleko v tej istej obci sám v skromných pomeroch. O poriadok a čistotu vo svojom okolí nebdá. Okrem platenia výživného iný kontakt s rodinou nenadväzuje, o deti neprejavuje záujem a nevedel by sa o ne postarať. S poukazom na zdravotný stav maloletého W. je nevyhnutné a potrebné, aby v prípade neodkladných vyšetrení a operačných zákrokov, ako aj s tým súvisiacich úkonov bol v záujme dieťaťa k dispozícii súhlas, ktorý však stará matka nie je zatiaľ oprávnená dať i napriek tomu, že dieťa dobre pozná a je ochotná ho zastupovať ako opatrovníčka. Je v záujme maloletého dieťaťa, hlavne s prihliadnutím na jeho zdravotný stav, aby mu súd ustanovil opatrovníka.

3. Z predložených a zadovážených listinných dôkazov mal súd preukázané:

3.1 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky v listinných dôkazoch, ktoré boli doručené súdu dňa 17.09.2020 udáva, že pri opakovaných šetreniach v domácom prostredí bola prítomná matka maloletých detí, ktorá s nimi nekomunikovala, sedela a pozerala sa pred seba. Vôbec sa do rozhovorov nezapájala. Dňa 16.09.2020 sa orgán SPODaSK telefonicky skontaktoval so všeobecným lekárom matky maloletých detí V. P. B., ktorá sa vyjadrila, že matka maloletých detí pani X. B. bola narodená predčasne. Od narodenia má detskú mozgovú obrnu a je psychiatrický pacient. Rodina neriešila odborné vyšetrenie od doby, kedy matka dovŕšila plnoletosť, čo potrebovali k invalidizácii matky. Matka sa vo vývoji zastavila a správa sa ako malé dieťa. Starostlivosť jej vždy zabezpečovala pani B. B..

3.2 Národný ústav detských chorôb Bratislava, Klinika detskej hematológie a onkológie sa listom zo dňa 04.05.2020 obrátil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky s tým, že dieťa je u nich hospitalizované od 17.04.2020 a s dieťaťom prišla stará matka. Vzhľadom k ochoreniu dieťaťa je nevyhnutné zveriť deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a v súčasnosti predovšetkým zabezpečiť disponovanie podpisovým právom k informovaným súhlasom, ktoré budú potrebné i k ďalšej liečbe.

3.3 Obec A. v odpovedi zo dňa 19.05.2020 uviedla, že matka maloletých detí je slobodná mamička, býva na adrese A. XXX v spoločnej domácnosti so svojou matkou a sestrou Z. a jej maloletým dieťaťom. Otec X. a brat W. pred desiatimi rokmi tragicky zahynuli. Rodina býva v skromnom rodinnom dome bez vodovodu, vnútorného WC. Celý chod domácnosti riadi stará matka B., ktorá je nápomocná pri výchove a starostlivosti o deti, pri návšteve lekára a vybavovaní úradných záležitostí. Matka detí by to bez pomoci svojej matky a jej dohľadu nezládla. Napriek skromným pomerom je o deti dobre postarané, nie je u nich zanedbaná výchova, nevynechávajú svojvoľne školu, stále chodia čisté a upravené. Maloletému W. diagnostikovali vážne onkologické ochorenie a sprevádza ho stará matka. Otec maloletých detí žije sám v rodinnom dome v skromných pomeroch.

3.4 Základná škola F. W. v kompletnom hodnotení na maloletého W. uviedla, že v škole dosahuje väčšinou chválitebné výsledky, občas priemerné. S prípravou a učením mu pomáha starká. Do školy chodí pravidelne, zbytočne nevymeškáva. Učivo sa snaží so starkou vždy docvičiť. V čase dištančného vzdelávania bola spolupráca s rodinou veľmi dobrá. Udržovali pravidelne písomný i telefonický kontakt. Dieťa tak pracovalo do začiatku mája, potom sa jeho zdravotný stav zhoršil. Stále je v telefonickom kontakte so starkou, ktorá ju informuje o zdravotnom stave.

3.5 Navrhovateľ dňa 26.06.2020 spísal úradný záznam z telefonického kontaktu pediatra maloletých detí V. Y., ktorý uviedol, že maloletý W. bol prepustený z detskej kliniky na týždeň domov. V rodine maloletých detí bol v utorok 23.06.2020 za účelom odberu krvi maloletému W.. Výsledky boli v poriadku a cíti sa dobre. Obe maloleté deti majú absolvované preventívne prehliadky a povinné očkovania. Do ambulancie chodia so starou matkou, ktorá sa o maloleté deti príkladne stará podľa svojich možností. Hygiena maloletých detí, ako aj rodinného prostredia je vyhovujúca.

3.6 Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/65/2020 - 23 zo dňa 19.06.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15.07.2020 súd rozhodol tak, že:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

II. Súd dočasne z v e r u j e maloleté deti H.: W., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX.

III. Navrhovateľka: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX je p o v i n n á zastupovať maloleté deti H.: W., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX v bežných veciach pred štátnymi orgánmi a zdravotníckymi zariadeniami.

IV. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 7P/65/2020.

4. Podľa §2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku ak CMP neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a)poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b)zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c)nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d)niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e)nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f)nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje,

g)písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h)sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 365 ods.1 CMP ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

14. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa Civilného mimosporového a Civilného sporového poriadku, je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa potvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá je potrebná a v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na jeho nariadení, t. j. musí osvedčiť potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu, aby sa neskúmali iné záujmy na vydanie takéhoto rozhodnutia súdu. Inštitút neodkladných opatrení nahradil doterajšie predbežné opatrenia aj v nesporových konaniach a jeho zavedením sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Otázky úpravy doterajších predbežných opatrení vo veciach maloletých (príp. v iných mimosporových konaniach) sa presunuli do Civilného mimosporového poriadku, ktorý v Tretej časti -Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu- upravuje v ustanoveniach § 360 až 369 neodkladné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie dôkazu. Vzhľadom k tomu, že CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, na neodkladné opatrenie o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je preto treba aplikovať aj právnu úpravu o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach uvedených v CSP v § 324 a nasl. Pokiaľ ide o konanie ohľadne úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, neodkladné opatrenie má úlohu zabezpečiť, aby počas konania nenastala situácia, že by nebol žiadny kontakt dieťaťa s otcom.

17. Tak, ako je uvedené vyššie, pokiaľ je daný predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami (§336 ods. 1 CSP), po jeho vydaní nemusí nasledovať konanie vo veci samej. V predmetnej veci o taký druh navrhovaného neodkladného opatrenia bezpochyby nejde, preto v prípade jeho nariadenia v súlade s podaným návrhom by išlo o neodkladné opatrenie, ktorým by súd upravil vzťahy medzi účastníkmi konania dočasne a len v nevyhnutnom rozsahu s tým, že neodkladné opatrenie by v takom prípade malo za úlohu zabezpečiť, aby nedošlo k nejakej ujme účastníkov.

18. Podľa § 39 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí mal. dieťaťu opatrovníka podľa § 60 Zákona a rodine.

19. Podľa § 60 ods. 1 Zákona o rodine, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4, súd ustanoví mal. dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme mal. dieťaťa.

20. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o ustanovení opatrovníka maloletému dieťaťu v celom rozsahu vyhovel, pretože mal preukázané, že je potrebné upraviť pomery medzi účastníkmi. V čase rozhodovania súdu bolo maloletému dieťaťu diagnostikované vážne onkologické ochorenie, pre ktoré bolo už maloleté dieťa hospitalizované a je predpoklad, že bude hospitalizované i viackrát. Maloleté dieťa sprevádzala jeho stará matka, ktorej bolo dočasne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a bol vymedzený rozsah jej práv a povinností. Uvedené práva však neumožňovali starej matke maloletých detí rozhodovať o veciach týkajúcich sa zdravotného stavu maloletého dieťaťa, pretože je oprávnená ho zastupovať len v bežných veciach. Súd mal preukázané, že matka maloletých detí má zdravotné problémy od narodenia a je psychiatrickou pacientkou, avšak rodina neriešila odborné vyšetrenia od dovŕšenia plnoletosti matky, ani nepodala zatiaľ žiadny návrh na obmedzenie jej spôsobilosti. Otec maloletých detí o ne žiadny záujem neprejavuje, ani sa s nimi nekontaktuje, okrem plnenia si vyživovacej povinnosti. Ani jeden z rodičov nereagoval na výzvu súdu a nevyjadril sa k návrhu na obmedzenie rodičovských práv a ustanovenie opatrovníka i napriek tomu, že ich súd vyzval uzneseniami zo dňa 10.09.2020. Uznesenia prevzali dňa 17.09.2020 a 23.09.2020. Súd mal za to, že je potrebné v čase vydania rozhodnutia upraviť pomery medzi účastníkmi tak, ako to navrhol navrhovateľ, ktorý osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia, súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku uznesenia, v zmysle ktorého bude stará matka maloletého dieťaťa oprávnená zastupovať maloleté dieťa v podstatných veciach v súvislosti s jeho zdravotným stavom v zdravotníckych zariadeniach s tým, že stará matka s opatrovníctvom súhlasila a v neposlednom rade v podstate od narodenia dieťa zabezpečovala jeho starostlivosť a opateru tak, ako to vyplýva z vyššie uvedených listinných dôkazov.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.